N°. 143. 1839.

VLISSINGSCHE COURANT.

Dingsdag 26. November.

De Uitgave dezer Courant geschiedt des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. De prijs van het Abonnement, voor drie maanden, is f 2,25, en franco per post f 2,50. De Advertentien behooren op ongezegeld papier te worden ingeleverd. Dezelve worden gerekend tegen 10 ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs, van [illegible] 6 regels, is f 1,20, en voor iederen regel daarboven 20 ct.; behalve het, voor elke Advertentie, aan het Rijk verschuldigde Zegelregt van 55 ct. Brieven enz., franco.

De geheimhouding aan de Staten-Generaal opgelegd.

De Heer *van Dam van Isselt* heeft, in zijne afdeeling, ene nota overgelegd, ten aanzien der geheimhouding, elke aan de Leden der Staten-Generaal door de regering s opgelegd, omtrent de openingen, welke ten aanzien an den toestand onzer Kolonien zijn gegeven, en tevens en slotte verklaard, geene begrootings-wetten hoegenaamd te kunnen toelaten, alvorens van de zijde der regering de beloofde voordragt van wet, welke tot herziening der grondwet leiden moet, aan de Staten-Generaal zal zijn ingediend.

Het Protest is van den navolgenden inhoud:

» De ondergeteekende betuigt zijn leedwezen, buiten staat te zijn om over N°. 8 van de wet op de middelen (de uitkeering van 11 millioenen uit de koloniale kas), in verband met het wetsontwerp, aan de Staten-Generaal aangeboden, betrekkelijk de leening van 56 millioen op den Oost, met kennis van zaken te kunnen oordeelen. Hem ontbreken daartoe de uitgebreide ophelderingen en toelichtende stukken, welke tot het regt verstand van het onderwerp strekken moeten, en die door den minister van finantien in ijne aanspraak zijn toegezegd. Wel is waar, die stukken zijn door het departement van kolonien aan den resident der Tweede Kamer overhandigd, met verzoek die aan de leden mede te deelen. De voorwaarde er kennisneming is echter zoo bezwarende, dat dezelve in zijne oogen, gelijk staat met eene volledige eigering van mededeeling.

» Afgescheiden van het denkbeeld, dat alléén openaarheid in het stuk van finantien, en onbeperkte penhartigheid aan de zijde der Regering, in staat zijn ns te redden uit den benarden toestand, waarin wij ns bevinden, is bepaalde geheimhouding, toegezegd p stukken, waarvan men den inhoud niet kent en aarvan men dus de resultaten niet kan berekenen, oogst gevaarlijk, naar de meening van den ondergeekende.

» In het burgerlijk leven zoude niet ligt iemand zich t zoodanige geheimhouding onder eede verbinden; oor den volksvertegenwoordiger, die hoogere belanen heeft voor te staan, is het bezwaar oneindig grooer. Voor hem toch kunnen daardoor botsingen van verligtingen ontstaan, niet alleen strijdig met het algeeen belang, maar strijdig met de rust van zijn geeten. Men zoude hem, onder den eed van geheimouding, zaken kunnen mededeelen, waarover zijn eed s vertegenwoordiger hem zoude verbieden het geheim bewaren.

» In het belang van het vaderland, en dus in het bong der regering, vraagt de ondergeteekende alsnog ededeeling van de stukken, die tot opheldering moen dienen van het subsidie van 11 millioen uit de koniale kas, waarvan in N°. 8 van de wet op de midlen gewag wordt gemaakt. Hij verlangt die medeeling op eene wettige, en bij het reglement van or voorgeschrevene wijze, waarbij de meerderheid der mer, en niet de regering, over de geheimhouding r overlegde stukken beslist.

» Tot zoo lang protesteert de onderg. tegen de handeen van het bestuur, als onthoudende gewigtige donenten aan de kennisneming van sommige leden der ionale vertegenwoordiging, en stellende die leden alo buiten de gelegenheid om hun mandaat behoorlijk vervullen.

» Hij werpt alle verantwoordelijkheid voor de nadeelige evolgen van zoodanige handelwijze van zich af, en stelt ie geheel op rekening van 's Konings Ministers.

E. W. VAN DAM VAN ISSELT."

Wij gevoelen ons gedrongen, hier eenige aanmerkinen bij te voegen.

Bij art. 108 der grondwet is bepaald: » De zittingen der Tweede Kamer van de Staten-Generaal worden *in het openbaar* gehouden."

Het doel dezer bepaling kan geen ander zijn, dan dat e Natie zou bekend worden met de beweegredenen harer ertegenwoordigers, voor hunne goed- of afkeurende stem in het midden gebragt. Ook opdat de Natie zou kunnen beoordeelen, op welke wijze hare vertegenwoordigers zich van hunne belangrijke verpligtingen kwijten, en in welken geest zij werkzaam zijn, ten einde daar naar in het vervolg de verkiezingen te kunnen regelen.

Dit toegestemd zijnde, (en wij verwachten hier van niemand gegronde tegenspraak) dan vragen wij, hoe aan dit doel der grondwet zal kunnen beantwoord worden, wanneer de regering naar goedvinden het geheim aan de Staten-Generaal kan opleggen, met betrekking tot onderwerpen, die tot de financiële belangen van het vaderland in het allergewigtigste verband staan, en bij wetten moeten worden geregeld?

Ontleenen wij een voorbeeld aan het onderwerp zelve, waarvan hier bepaaldelijk questie is.

Wanneer een Lid der Tweede Kamer eens uit de gegevene openingen niet dien gunstigen toestand onzer overzeesche bezittingen had kunnen opmerken, welke door de regering als het plegtanker van ons behoud wordt voorgesteld. Wanneer hij zelfs, ten gevolge dier openingen, grove misbruiken en ongrondwettige handelingen had ontdekt, welke zijn eed en zijn geweten hem verboden, goed te keuren; wanneer zijne heilige verpligting, *om de grondwet te handhaven,* hem drong, zich tegen zulke handelingen te verzetten, — welk eene houding kan nu zulk een vertegenwoordiger eenerzijds tegen over de regering, en anderzijds tegen over zijne lastgevers en de Natie aannemen, wanneer de regering door de oplegging der geheimhouding zijne tong geboeid heeft?

Kan hij in de *openbare beraadslagingen*, welke de grondwet vordert, de beweegredenen opgeven, welke hij uit stukken geput heeft, omtrent welker inhoud hij de geheimhouding heeft moeten toezeggen? Immers neen? En wanneer hij dan nu alleenlijk, zonder opgaaf van beweegredenen, eene wet of begrooting moet afstemmen, kan dan de Natie weten waarom? Kan zij weten of die stem gegrond is op deugdelijke redenen of op loutere zucht tot tegenstand? Kan zij weten, welk vertrouwen zulk een vertegenwoordiger voor het toekomende verdient, en op welke wijze hij zijn mandaat vervuld heeft!

Zoo neen, dan wordt immers het doel, door de grondwet zoo klaarblijkelijk beoogd, eene hersenschim, en de openbare beraadslaging eene beweging van werktuigen?

Wij zouden gaarne weten, krachtens welke bepaling een Minister zich het regt heeft kunnen toekennen, om door het vorderen van geheimhouding nopens zulke hoogst gewigtige belangen van het vaderland, het duidelijk geschrevene artikel der grondwet, met opzigt tot de openbare beraadslagingen illusoir te maken.

Er kan ja in sommige gevallen, in het belang van den staat, geheimhouding noodig zijn, maar daar over moeten dan, voor zoo ver het onderwerpen zijn, welke niet bij uitsluiting tot de attributen behooren, bij de grondwet aan de magt des Konings toegekend of opgedragen, de vertegenwoordigers des volks zelve kunnen oordeelen en beslissen, en het reglement op derzelver werkzaamheden heeft dan ook in die gevallen voorzien.

Wij gelooven, dat, in eenen staat, waar eene behoorlijk geregelde Ministeriële verantwoordelijkheid bestond, eene vordering, waardoor de volksvertegenwoordigers in de vervulling van hun mandaat en de bij de grondwet duidelijk aan hen opgelegde verpligtingen konden worden belemmerd, voldoende zou zijn, om den Minister, die zulk eene vordering deed onmiddellijk te doen stellen in staat van beschuldiging.

Men zal wel aanvoeren: de Staten-Generaal zijn niet verpligt geworden, zich aan de door den Minister gestelde voorwaarde te onderwerpen. Wij antwoorden, dat dit wel degelijk het geval is, voor zoover zij dat gedeelte van hunnen eed wilden nakomen, waarbij zij beloofd hebben, *het algemeen belang met al hun vermogen te zullen bevorderen.* Hoe konden zij dat *algemeen belang*, waarvan het Gouvernement zelf zegt, dat de toestand onzer kolonien voor het tegenwoordige een voorname grondsteun uitmaakt, hoe konden zij dat algemeen belang bevorderen, zeggen wij, zonder de kennis te bezitten, welke tot rigtsnoer hunner werkzaamheden op dat punt strekken moest? Wij zien het in het protest van den Heer *van Dam van Isselt*. De leden zijn, ten gevolge der door den Minister gestelde voorwaarde, in het alternatief gebragt, *of* om af te zien van *in het openbaar* over de allergewigtigste belangen van het vaderland te beraadslagen, zoo als nogtans de grondwet vordert, dat, in gevallen als het onderhavige, geschieden *moet*, en om hetwelk dan ook te doen hun eed om de grondwet *te zullen handhaven en er niet van af te wyken* hun bepaaldelijk verpligt, — *of* om af te zien van de nakoming van dat gedeelte van hunnen eed, hetwelk hen verpligt *het algemeen belang te zullen bevorderen*, iets waaraan zij, althans ten opzigt van dit hoogst aangelegene onderwerp, niet kunnen voldoen wanneer hun, bij het niet aannemen der Voorwaarde van den Minister, de noodige kennis daartoe opzettelijk wordt onthouden.

Van welke zijde dus ook beschouwd, worden, onzes inziens, door het stellen dier voorwaarde, de Staten-Generaal verhinderd, hunnen gedanen eed, in het een of ander gewigtig gedeelte, na te leven, en in hoever dit nu als eene inbreuk op de staatsregeling te beschouwen zij, laten wij aan ieders onpartijdigheid ter beoordeeling over.

Het kan toch wel in geen gezond hoofd opkomen, dat de onderwerpen, over welke de openbare beraadslagingen, door art. 108 der grondwet gewild, loopen moeten, ter beoordeeling en beslissing staan zouden der regering.

Bij eene zaak van zulk een gewigt, als de openbare beraadslagingen, eene der belangrijkste voorregten van den vertegenwoordigenden regeringsvorm, moest dit dan toch wel uitdrukkelijk door den wetgever zijn bepaald geworden. Maar wij vinden er niets van: het artikel spreekt in het algemeen en dus van alle beraadslagingen of zittingen; en art. 113 en 116 der grondwet wijzen spéciaal de bevoegdheid der Tweede Kamer aan, om over ALLE Rijks uitgaven, en de middelen om daarin te voorzien, te beraadslagen. Alleen dan, wanneer het verlangen tot geheime beraadslaging uit den boezem der vergadering zelve uitgaat, kan er volgens artikel 108 rêde zijn van geheime discussie, maar dit is geheel iets anders, dan wanneer een Minister het geheim oplegt, nopens onderwerpen, in eene algemeene Rijks-Begrooting voorkomende, welke uit den aard der zaak in openbare beraadslaging komen moeten, waaromtrent altans in geenen deele van de gezindheid der Tweede Kamer kon gebleken zijn, om die in eene geheime zitting te behandelen en finaal af te doen.

Het zal nu te bezien staan, welk gevolg de Minister aan het protest van den Heer *van Dam van Isselt* geven zal. Uit de houding, door den Minister daar tegen over aan te nemen, zal het dan aan de Natie blijken moeten, of hij zich al dan niet het regt toekent, om onze vertegenwoordigers, ten aanzien der gewigtigste financiële belangen van het Vaderland, in hunne bij de grondwet voorgeschrevene *openbare zittingen,* tot machines te vernederen, dat is om Hen slechts *ja* of *neen* te doen zeggen, zonder voor de Natie de redenen te mogen opgeven, op welke Hunne stemming gegrond is.

Het zal dan tevens blijken, of de Minister durft volhouden, eenen vertegenwoordiger die *geen* machine zijn wil, de noodige bij het Ministerie voorhandene inlichtingen te weigeren, niettegenstaande dezelve voor dien vertegenwoordiger onmisbaar zijn, om over de voorgedragene Begrooting en leeningswet met kennis van zaken te kunnen oordeelen, en om, naar aanleiding van die kennis, *het algemeen belang met al zyn vermogen te kunnen voorstaan,* zoo als zijn eed hem daartoe uitdrukkelijk verpligt.

Het nederschrijven der bovenstaande opmerkingen was ons eene onaangename taak; doch naar gelang ons Ministerie verder op den ingeslagen weg voortschrijdt, wordt het de roeping der vrije drukpers, te sterker hare stem daartegen te verheffen.

Bedenkingen der Staten-Generaal omtrent de voorgestelde nieuwe Leening.

Gaven wij bij een onzer vorige artikelen het vertrouwen te kennen, dat onze *tegenwoordige* Staten-Gene-

raal, eindelijk overtuigd van de grove gebreken, welke er, inzonderheid ook ten aanzien van het financiëel beheer van ons Rijk, bestaan, er naar zouden streven, om ons eene betere toekomst te bezorgen, — hoogst aangenaam is het ons, die verwachting reeds aanvankelijk te zien verwezenlijkt, in de zoo bepaalde uitdrukking van het verlangen van schier alle de afdeelingen, der Tweede Kamer, *om eene afgeheele inzage in den toestand van ons financie-wezen te erlangen, het Amortisatie-Syndicaat en de Koloniale Kas niet uitgezonderd.*

Eerst toch bij het erlangen van zulk eene inzage, zal het mogelijk zijn te beoordeelen, welke onze behoeften en welke onze middelen zijn, en wat er kan en moet gedaan worden om 's lands crediet op stevige grondslagen te vestigen, en de lasten der natie te verligten.

De krachtige, ernstige en eensluidende toon, in de bedenkingen der Afdeelingen heerschende, doet ons dan nu ook ten stelligste verwachten, dat, wordt aan de billijke wenschen onzer vertegenwoordigers niet in derzelver ganschen omvang beantwoord, — de Regering er niet in slagen zal, ditmaal de Begrooting te doen goedkeuren, of de wet tot daarstelling eener nieuwe schuld van 56 millioen te doen aannemen.

Wij kennen aan elk der leden van de Staten-Generaal individueel te veel achting voor zich zelven toe, om te kunnen verwachten dat wij op nieuw zullen zien gebeuren, wat wij vroeger zagen, dat sommigen namelijk *tegen* eene wet spraken en er *voor* stemden. De staatkundige omstandigheden, waarin wij verkeerden, konden toen eene reden van verontschuldiging opleveren. Thans echter hebben wij naar buiten rust, en is er alzoo volle gelegenheid, om met eene krachtige hand de zoo hoog noodige verbeteringen naar binnen in te voeren.

Wij twijfelen dan ook geenszins, of de natie zal met buitengewone belangstelling de aanstaande openbare beraadslagingen en inzonderheid de daarop volgende *stemmingen* te gemoet zien.

Uit de gemaakte bedenkingen blijkt toch, dat de *geheime Memorie*, door den Minister overgelegd, nog zeer veel in het duistere laat, als b. v.:

Waartoe de gelden zijn besteed, welke de O. I. Kas van de Handel-Maatschappij heeft opgenomen, en in welke jaren die schulden zijn gemaakt.

Waartoe de op te nemene 56 millioenen in het bijzonder zullen moeten dienen, daar toch de Handel-Maatschappij niet blijkt, dat volle montant van het Dep. van Kolonien te vorderen te hebben.

Tegen welken koers, daaronder begropen courtagie en intrestrekening, die 56 millioenen zouden worden uitgegeven.

Welk *wezenlyk* montant er in de voorafgegane jaren uit de overzeesche bezittingen in 's lands kas is gevloeid.

Welk gebruik van *die* sommen gemaakt is.

Welk gebruik men zal maken van de opbrengst der producten, die in het volgende jaar zullen aankomen, en die volgens de ontvangene informatien zeer aanmerkelijk zijn moeten.

Of en in hoever er nog eene nadere leening zal moeten volgen, om de vorderingen van het Amortisatie-Sijndicaat te kunnen verevenen, enz. enz.

Omtrent één, naar ons inzien zeer gewigtig, punt laten de openbaar gemaakte bedenkingen ons in twijfel, in hoever namelijk de geheime Memorie het geheim daaromtrent heeft opgeheven.

Het zijn de *voorwaarden, op welke de gelden van de Handel-Maatschappy door het Departement van Kolonien zyn genegocieerd, speciaal* TEGEN WELKEN TIJD DE TERUGGAAF IS TOEGEZEGD, en IN HOEVER, ZOO DIE TERUGGAAF VÓÓR DE AANKOMST EN VERKOOP DER PRODUCTEN IN HET VOLGENDE JAAR MOET PLAATS HEBBEN, DE HANDEL-MAATSCHAPPIJ BUITEN MAGTE OF ONGEZIND IS, OM TOT NA DIEN VERKOOP MET HARE VORDERING GEDULD TE HEBBEN.

Bleek het toch dat, zoo als onlangs in het openbaar bij een wel geschreven artikel, (*Handelsblad* 11 November) verzekerd is, eerst in de jaren 1845–1849 de verpligting tot teruggaaf der van de Handel-Maatschappij geleende gelden ontstaan zal, of ook, dat zij met haren debiteur, tot na den verkoop der producten in het volgende jaar, geduld wilde hebben, dan kon het een ernstig onderzoek van de zijde der Staten Generaal verdienen, of hierdoor niet geheel het motief voor de aangevraagde leening kwame te vervallen; vooral ook daarom, dat, volgens het even aangehaalde artikel, het geld van de Handel-Maatschappij slechts tegen eenen intrest van 4½ pCt. zou zijn opgenomen, en wij voor de 56 millioenen 5 pCt. zouden moeten geven, onverminderd het verlies, te lijden op de uitgifte dier millioenen beneden pari, benevens de courtagie en intrestrekeningen.

In allen gevalle zou het dan ten hoogste verdienen te worden vergeleken, of het verlies, hier door te ondergaan en de nadeelige werking der nieuwe leening op het nationaal crediet, zouden worden gecompenseerd door de voordeelen, welke uit eene dadelijke afrekening met de Handel-Maatschappij kunnen voortvloeijen, aangenomen dat die voordeelen niet geheel of ten deele ook bij schikking zouden kunnen worden verkregen, zonder die dadelijke en voor het Rijk in andere opzigten zoo nadeelige teruggaaf te bewerkstelligen.

Eindelijk hebben wij nog uit de bedenkingen der Afdeeling gezien, dat meerdere Leden aan het Ministerie de bevoegdheid ontzeggen, om aan de Staten-Generaal de geheimhouding ten aanzien van financiële onderwerpen op te leggen, eene handelwijze welke wij bij een vorig artikel gemeend hebben ten sterkste te moeten afkeuren en zelfs inconstitutioneel te noemen.

De Heer CORVER HOOFT heeft overigens verklaard, zich aan de deliberatien te zullen onttrekken, indien de door Z. E G. noodig geachte openlegging van onzen financiëlen toestand niet wordt verkregen.

Verschilden wij vroeger van Z. E. G. in gevoelen, ten aanzien der *ministeriële verantwoordelykheid* en van het *kiesregt*, — wij aarzelen thans geen oogenblik, Z. E. G. onze hulde toe te brengen voor het alsnu gegevene bewijs van zelfstandigheid en hooge belangstelling in de behoorlijke regeling onzer financiën, voor de toekomst.

Nieuwstijdingen.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 20. *November.* Nabij Portypool, in Monmouthshire, heeft eene verontrustende zamenscholing van Chartisten plaats gehad, echter zijn zij, op het zien der krachtige maatregelen van de militarie magt, uiteen gegaan zonder iets te ondernemen.

— Onder de verdere arrestatiën die, ten gevolge van den jongsten opstand, in de omstreken van Newport gedaan zijn, merkt men inzonderheid die van een drie en negentigjarigen amerikaanschen kwakzalver, met name *Israel*, op.

— De Hertog van *Wellington*, die zich sedert eenige dagen te Douvers bevond, heeft aldaar maandag avond een toeval gekregen, ten gevolge waarvan zijn Lordschap gedurende bijna twaalf uren sprakeloos gelegen heeft. Dingsdag bevond de Hertog zich echter iets beter. Zijne geneesheeren waren uit Londen ontboden en dingsdag namiddag te Douvers aangekomen.

— Een ingezeten van Liverpool heeft, zegt men, een nieuw stoomwerktuig uitgevonden, dat slechts de helft der brandstof van de thans gebruikelijke zou vereischen, en waardoor aan eene stoomboot eene zoo groote snelheid zou worden gegeven, dat zij de reis naar Noord-Amerika binnen zes dagen zou kunnen volbrengen. Met verlangen ziet men de bevestiging van deze uitvinding te gemoet.

— Dezer dagen is zekere *Richard Anderws*, een voormalige juwelier van Douvers, overleden; een man die, een groot vermogen overgewonnen hebbende, eenige jaren geleden zijne zaken liet varen en een vrij zonderling leven leide. Zoowel des zomers als des winters begaf hij zich steeds ten vier ure des namiddags naar bed. Te huis gebruikte hij nooit iets anders dan thee; zijn maaltijd hield hij in eene gaarkeuken, en tot het zetten van zijne thee nam hij geen ander water dan hetwelk hij na een uur pompens verkreeg, begrijpende dat het eerst dan regt zuiver kon zijn. Hij heeft zijne twee executeurs-testamentair tot zijne erfgenamen benoemd, en niets aan zijne nabestaanden, die in behoeftigen staat verkeeren, nagelaten. Sedert den dood zijner vrouw, wier nagedachtenis hij verweet dat zij haar goed aan hare eigene familie vermaakt had, was nooit eene vrouw over den drempel van zijn huis gekomen. Hij bezorgde zijne huishouding zelfs en ging altijd gekleed naar bed. Hij heeft verlangt begraven te worden met vier ringen van groote waarde aan de vingers, eene nieuwe zeemlederen broek onder zijn hoofd, eene fluweelen muts in zijne regterhand, een nieuw hemd met zilveren knoopjes vast gehecht, en in plaats van in een doodkleed, in een bruidsjapon van zijne grootmoeder. Zijne executeurs hebben zich stiptelijk aan zijne laatsten wil gehouden.

— De Heer *Charles Green*, de beroemde luchtreiziger, maakt sedert eenigen tijd toebereidselen tot het vervaardigen van eenen luchtbol, waarin hij de reis van Londen naar New-York wil afleggen. De machine zal van ontzettende grootte zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 20. *November.* Onlangs is een soldaat van de oude garde van *Napoleon*, *Bertholet* genaamd, die bij den veldtogt naar Rusland aldaar gevankelijk is achtergebleven, en zoo hij zegt, in de sedert verloopen 27 jaren geene gelegenheid heeft gehad, om zijn vaderland, Frankrijk, te bereiken, in een zeer berooiden toestand aldaar teruggekeerd. Hij heeft verhaald, dat nog verscheidene andere soldaten van het Fransche leger zich in Rusland bevinden, doch geene middelen bezitten, om naar huis te keeren. Dit heeft aanleiding gegeven, dat thans te Parijs eene inschrijving geopend is, om zulke achterblijvers tot den terugkeer naar hun vaderland in staat te stellen. De revolutionnaire bladen moedigen die inschrijvers ten krachtigste aan, en beschuldigen de regering, dat zij omtrent het lot der nog in Rusland aanwezige manschappen van het Fransche leger zoo veel laauwheid aan den dag legt.

— De *Moniteur* bevat brieven van de Spaansche grenzen, door welke de dood van den Graaf *d' Espana* wordt bevestigd.

— Met veel gestrengheid gaat men voort met het ontwapenen der inwoners van Navarre.

— Volgens brieven uit Italië, moet eene overstrooming van de Po groote verwoestingen hebben aangerigt.

BELGIE.

BRUSSEL, *den* 21. *November.* Te Gent heeft zich het hof van assises bezig gehouden met de zaak van *Petronella Kakelaer*, oud 42 jaren, en *Hendrik Pruman*, oud 49 jaren, beide arbeidslieden, geboren en woonachtig te St. Nikolaas, beschuldigd van moord met voorbedachten rade op den persoon van den man der eerste beschuldigde. Uit de instructie is gebleken, dat de beide beschuldigden, in misdadige verstandhouding levende, besloten hadden, zich van den man van *Petronella Kakelaer*, een zwak en aan den drank overgegeven man, te ontdoen. Zij wierpen hem op zekeren nacht in eene sloot, zoo naauw, dat men gemakkelijk er over heen stappen konde, die slechts één voet modder en één voet water bevatte, en waarin zij hem zoo lang naar beneden schijnen gehouden te hebben, totdat de ongelukkige is gestikt. De jury sprak het *schuldig* over hen uit en het hof veroordeelde hen tot de doodstraf, terwijl de besch. hunne onschuld bleven betuigen.

— Voor rekening van Beijeren zullen in de Koninklijke gieterij te Luik een groot getal stukken geschut gegoten worden, die tot wapening der Beijersche vestingen bestemd zijn.

— Uit Wisbaden schrijft men den 17 dezer, dat het vertrek van den Koning der Belgen uit die badplaats nog geheel onzeker scheen, en dat de regerende Hertog van *Saksen-Coburg* met zijne beide Zonen aldaar aangekomen was, om een bezoek bij Z. M. af te leggen.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, *den* 19. *November.* Bij de behandeling der begrootingswetten voor 1840, door de Tweede Kamer van de Staten-Generaal, heeft men allereerst onderzocht of die begrooting van de wijziging der grondwet moest afhankelijk gemaakt worden, waardoor toch merkelijke verandering in vele wetgevingen zou komen. Sommige leden waren er voor; andere geloofden hier de bestaande grondwet als eenig rigtsnoer te moeten erkennen; weder andere begrepen dat de tegenwoordige wetten als bloote credietwetten moesten worden aangemerkt, maar die zij slechts tot een half jaar wilden hebben beperkt.

In het algemeen heeft men eene te groote opvoering der uitgaven meenen te bespeuren, en voorts eene volledige openlegging van 's Lands finantien, schulden, het sijndicaat enz. verlangd, als het eenig middel om, bij de bestaande omstandigheden, vertrouwen in te boezemen, verleden rampen te heelen en toekomstige te verhoeden.

Wat de bijzondere hoofdstukken of posten der begrooting van uitgaven aangaat, is door sommigen verlangd, dat de Staats-Secretary zou vervallen; hebben velen op nieuwe wettelijke bepalingen nopens de Algemeene Rekenkamer aangedrongen, ten einde die instelling eene krachtige contrôle op inkomsten en uitgaven kon uitoefenen; heeft men de bekrimping in de hoedanigheid van ons diplomatiek personeel gewenscht, zoo mede de vervulling van eenige missiën nog door Belgen bezet, met Nederlanders; vroeger klagten nopens den post voor de nationale nijverheid herhaald; omtrent het hoofdstuk justitie verlangd, dat in sommige arrondissementen de ambtenaren der g[illegible] werden vermeerderd, daar, op vele plaatsen, het [illegible] te veel voor een of twee personen is. In eene der Afdeelingen is verlangd, dat de Regering in [illegible] zou nemen om in Noord-Holland een geregtshof in stede van de criminele regtbank te vestigen, daar de ondervinding van het laatste jaar de noodzakelijkheid er van had aangetoond, en het aanzienlijk Noord-Holland daarop ook aanspraak heeft.

Men betuigde voorts zijn genoegen, dat de traktementen voor de buitengewone directeurs enz. van politie zijn weggelaten, daar alzoo de aanleiding is weggenomen, dat de ingezetenen van eenige oorden des Lands het er voor moesten houden, dat hunne trouw en vaderlandsliefde werden betwijfeld.

Men heeft al verder eene bezuiniging omtrent den waterstaat mogelijk geacht, en eene herziening van het reglement deswege verlangd; eene mindere aanwending van gelden voor kunsten en wetenschappen gewenscht; welke wensch door anderen echter niet gedeeld werd, alzoo men meende, dat men, ten behoeve van 's Lands ouden roem en wezenlijk voordeel

dezen, mild kon zijn; men heeft inlichting gevraagd over de verhooging van ƒ 109,000 voor de gevangenissen; de nieuwe aanvrage van ƒ 100,000 tot voortzetting der groote communicatien, werd zeer goedgekeurd, en voorts de wensch geuit, dat het onderzoek in de Rijks archieven in de provincien gemakkelijker wierd gemaakt.

De uitgaven voor het departement der marine vonden sommigen te hoog opgedreven, voor zooveel de administratie betreft; andere leden oordeelden dat de eigenlijke marine zeker geene vermindering duldde; dat die post zelfs mogt vermeerderd worden, in het belang van den handel en de kolonien en tot opleiding van de zeedienst. Men vroeg ophelderingen deswege, vooral nopens de sterkte van het vaste corps der marine, het getal matrozen en mariniers en dat der werklieden aan 's Lands werven.

Zeer groot bezwaar vond de voorgestelde vermeerdering op het gewoon van oorlog van ruim drie millioen. Men zag daarvan de reden niet in, en meende dat de staat van verdediging des Lands op behoorlijken voet moest gehouden worden, doch alles zuiniger moest worden ingerigt, en men niet mogt uit het oog verliezen, dat het Land zoowel finantieël kon vallen als onverhoopt door een overmagtigen buitenlandschen vijand.

Uitvoerig waren de berekeningen en beschouwingen der leden omtrent het hoofdstuk van finantien en de schuld. Men meende dat deswege de grootste openhartigheid moest worden aan den dag gelegd, in het waarachtig belang des Lands. Men paste zulks ook vooral toe op de instelling van het Amortisatie-Syndicaat, zoowel om het nuttige als om het voorschrift der wet van 1822 daaromtrent. Men beklaagde zich over den sluijer, waarmede de verrigtingen van dat ligchaam nog steeds bedekt waren; zoodat de Vertegenwoordigers moeijelijk, zoo niet onmogelijk, tot een geheel overzigt van 's Lands geldmiddelen konden geraken. Men meende dat, welke de toestand van het Syndicaat mogt wezen, welke wonde daar ook geslagen was door bedroevende omstandigheden des tijds, die aan het licht moesten gebragt worden, juist om die wonde te heelen.

Men behoefde daarvoor niet terug te deinzen, uit vrees dat de vreemdeling wangunstig op onzen geldelijken toestand zou worden; maar welke die toestand ook zij, in betrachting van naauwkeurige contrôle, in zoo groot mogelijke zuinigheid, in behoorlijke openlegging, en verhoeding van verdere schuldvermeerdering zou men afdoende verbetering en opbeuring vinden. Vele leden zouden het beter keuren, dat, indien met het Syndicaat eens was geliquideerd, die instelling werd ontbonden.

Men heeft verder den wensch geuit, dat aan de Staten-Generaal de aanvang en strekking van den arbeid der Staatscommissie tot de finantien wierden bekend gemaakt; de aandacht gevestigd op de bestaande geldsnoeijerij en verslechtering van de munt; verbeterde wetgevingen op den waarborg voor de gouden en zilveren werken, de jagt, paardenposterij enz., begeerd.

Verder wijders is geklaagd over het omslagtige der administratie van 's Lands middelen; over de vermeerdering van het cijfer der pensioenen en wachtgelden, waaromtrent men eenen nominativen staat verlangde; over het niet plaatsen van alle staats-ligchamen op de begrooting, als de hooge Raad van Adel, de 's Lands drukkerij, de loterij enz.; over het niet genoegzaam specificeren der uitgaven en dergelijken.

Men had het regelmatiger geoordeeld, de volle rente ad ƒ 9,862,895 in rekening, en de bij art. 2 der wet bedoelde korting van ƒ 5,000,000 in ontvangst te brengen. Want, ofschoon de wet van 24 April 1830 het werkelijk kapitaal op de Kolonien overbragt, blijft Nederland de principale debiteur, zoo lang de overschrijving slechts in naam plaats vondt, en geene werkelijke conversie in eene 4 per cents Koloniale schuld ...

Men heeft het plaatsen van alle zuivere opbrengsten der Overzeesche Bezittingen op de begrooting verlangd, gewezen op het ondoeltreffende om op de bijdragen uit de Oost, hoe ruim thans ook toevloeijende, de inkomsten te bouwen, daar misgewassen als anders daarop een zeer nadeeligen invloed kunnen hebben, enz.

Verders heeft men nog eenige bijzondere vragen gedaan, waaronder voorkomt het verlangen van inlichting omtrent de remissie en schadevergoeding voor de ter zake der defensie van Noord-Braband geïnundeerde landen, waar, volgens loopende geruchten, alle uitbetaling, uitgenaamd aan de belanghebbende, bij voorbeeld van 's Hertogenbosch, wordt geweigerd.

De Heer *Corver Hooft* heeft eene nota ingeleverd, waarbij hij verklaart zich aan de beraadslagingen te onttrekken, tot zoo lang volkomen blootleggen van zaken en van, hoedanige hij gebiedend in de tegenwoordige omstandigheden noodzakelijk acht, tot verzekering van vertrouwen tusschen de Natie en de Regering en de Staten-Generaal, en bij het verschiet van eene negotiatie van ... millioen, die zonder dat vertrouwen, bezwaarlijk *à pari* zal kunnen worden gesloten.

'S GRAVENHAGE, *den* 21. *November.* De Regering heeft bereids op onderscheiden, in de Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ten aanzien van de aanhangige ontwerpen van wet, gemaakte bedenkingen, geantwoord.

ROTTERDAM, *den* 21. *November.* Men verneemt, dat gisteren avond door de Heeren Commissarissen van Policie, binnen deze stad, op heeterdaad is betrapt geworden zekere *J. van Lis*, Mr. smid, wonende in de Goudsche Wagenstraat, terwijl hij juist bezig was met het snoeijen van muntspeciën; — een aantal versch gesnoeid geld, het snoeisel en vijlsel, benevens alle tot dat einde gebezigde instrumenten, als scharen, vijlen enz., zijn in beslag genomen, en met den dader aan de justitie overgeleverd geworden. — Deze ontdekking is van groot gewigt, daar men, sedert eenen geruimen tijd, bijna niet dan versch gesnoeid geld in omloop zag; het is wenschelijk, dat deze betrapping moge leiden tot ontdekking van anderen, die met den dader welligt in verband staan. De gearresteerde is terzelfder zake, eenige jaren geleden, reeds voor het geregt geweest, doch destijds, wegens het onvolledige en onduidelijke in de wet, vrijgesproken.

— Naar men verneemt, is thans door de hooge regering goedgekeurd het daarstellen van een entrepotdok aan het westeinde of het nieuwewerk te Rotterdam, en zijn tevens vastgesteld de bepalingen, welke tot uitvoering hebben moeten leiden.

— Naar men verneemt heeft het Z. M. dezer dagen behaagd, de volgende octrooijen te verleenen, als:

Een aan *S. Parken*, te Londen, domicilium gekozen hebbende bij *A. Ferrier*, Consul van Hare Maj. de Koningin van Groot-Brittannie, te Rotterdam, voor den van tien jaren, op de invoering in dit rijk van verbetering in de verlevendiging of herbranding van dierlijke houtskool.

Een aan *W. Carpmael*, te Londen, domicilium gekozen hebbende bij denzelfden, voor den tijd van tien jaren, op de invoering in dit rijk van verbeteringen in de zamenstelling van metalen ter vervaardiging aan buizen en pijpen, alsmede in de wijze der vervaardiging van dusdanige buizen en pijpen.

En een aan *P. S. van den Ouwelant*, te Oosterhout, voor den tijd van vijf jaren, op de uitvinding van eene verbeterde metselspecie en van het vervaardigen daarvan van plaveijen en metselsteenen.

Ingezonden Stukken.

HANDELS-BELEMMERING.

> La finance détruit le commerce par ses injustices, par ses vexations, par l'excès de ce qu'elle impose; mais elle le détruit encore indépendamment de cela, par les difficultés qu'elle fait naitre et les formalites qu'elle exige.
>
> Le commerce fuit, d'ou elle est opprimé et répose ou on le laisse respirer.
>
> MONTESQUIEU.

In een land, als het onze, hetwelk hoofdzakelijk aan den handel zijne vroegere grootheid ontleend heeft, en nog voor het tegenwoordige daarin eene der hoofdbronnen van zijn bestaan vindt, zou men mogen aannemen, dat de overheden van de juistheid en gegrondheid der bovenstaande maximes van MONTESQUIEU, door de ervaring op zoo duizenderlei wijze bevestigd, zouden overtuigd zijn, en dan ook de voor den handel bestaande bezwaren, zooveel dit maar immers met de wetten ware overeen te brengen, zouden trachten te verligten en op te heffen, opdat deze weldadige verspreider van rijkdom en welvaart niet, bij het ondervinden van het tegendeel, naar elders zoude henen vlugten, om nimmer weder te keeren.

Hoeveel te meer moet men zulk eene handelwijze verwachten bij de overheid van een gewest, hetwelk vroeger, juist door den handel, tot eenen hoogen trap van bloei gebragt, later door het verval van denzelven zijne welvaart en zijne bestaanmiddelen zoo zigtbaar en zoo diep ziet ondermijnen, en door welke overheid dan ook *in openbare verslagen* over het opdroogen dezer anders zoo rijke bron van bestaan *geklaagd* wordt.

Toetsen wij nu aan deze, zoo wij meenen billijke verwachting van die overheid, eene handelwijze, dezer dagen aan den Kapitein van een alhier binnengevallen kofschip te beurt gevallen.

Dat schip, *de Maas* genoemd, en te Dordrecht t' huis behoorende, bevattende eene lading *klipzout, lood, rijst, horens* en eenige verdere handelsartikelen, was ten gevolge van tegenwind verpligt geweest, den 20. November ll. ter reede te komen dezer stad.

Meenende, zijne destinatie van daar korter en veiliger *binnen door*, dat is door *het Sloe*, *de Zandkreek*, enz. te kunnen bereiken, dan door op nieuw zee te kiezen, deed de Kapitein, door zijnen zaakgelastigde, aan Z. Exc. den Heer Gouverneur dezer Provincie het verzoek rigten, om zijne reis *langs eerstgenoemden weg* te mogen voortzetten.

[illegible] van den 23. Novem[illegible] waarop van den Heer Arrondissements-Inspecteur [illegible] kennisgeving, dat Z. Exc. de Heer Gouverneur [illegible] besluit van den [illegible] November had te kennen gegeven, »*dat er geene termen bestaan tot inwilliging van het verzoek.*«

Men ziet het, zoowel de Kapitein als ieder ander, die bij de zaak kan betrokken zijn, worden bij deze dispositie volmaakt onkundig gelaten omtrent de beweegredenen, welke er tegen de inwilliging van het verzoek zouden hebben kunnen bestaan, als ware het beneden de waardigheid van 's Rijks Ambtenaren, om aan de belanghebbenden eenigerlei reden voor hunne handelingen op te geven.

Wij moeten intusschen doen opmerken, dat zulk eene korte wijze van antwoorden, er in geenen deele aan bevorderlijk kan zijn, om den alzoo afgewezenen, met tevredenheid, in het te zijnen aanzien genomene besluit te doen berusten.

Wat is natuurlijker dan dat deze *als Nederlander* de vraag doet: *waarom wordt mij mijn verzoek geweigerd?* dat hij tracht te weten te komen, op welken grond toch wel aan eenen vreemdeling, zoo als b. v. de stoomboot *le Dunquerquois*, die toch ook wel handelsvoorwerpen aan boord zal hebben, eene doorvaart wordt vergund, die aan hem, *Nederlander*, wordt geweigerd?

De belangen van Nederlandsche handelhuizen, de veiligheid van een Nederlandsch schip, gezagvoerder en bemanning, moesten, billijkerwijs, de gewestelijke administratie gewigtig genoeg voorkomen, om een verzoek in te willigen, dat door de omstandigheden gewettigd, niet dan regtmatig was. Kapitein P. J. BAKEMA, een *Nederlander*, voerende het Ned. kofschip *de Maas*, kon immers niet verwachten, dat men *hem* datgene zou weigeren wat men den vreemdeling toestaat? en echter stelt de administratie die verwachting te leur, door kort af te verklaren *dat er geene termen tot inwilliging van het verzoek bestaan.*

Een paar regelen, tot toelichting van de gedane weigering, zouden welligt voldoende geweest zijn, om alle bevreemding ten aanzien van een zoo in het ogloopend verschil te doen ophouden. *Nu* kan niemand begrijpen, hoe dit in elkander zit.

Het kan zijn, dat Z. Exc. de Gouverneur door voorschriften gebonden is, om op *die* wijs ten aanzien van *Nederlandsche* schepen en op de *andere*, zooveel gunstiger, wijs ten aanzien van *vreemden* te handelen; maar in allen gevalle zou het belangrijk zijn, die voorschriften te kennen, ten einde dan, in het belang van den Nederlandschen handel, de opheffing dier voorschriften, hetzij bij de hoogere uitvoerende magt, hetzij bij de wetgevende magt eerbiedig te kunnen aanvragen.

Men geloove toch niet, dat het b. v. voor de eigenaren of belanghebbenden van schip en lading hetzelfde zoude zijn of het gedane verzoek werd geweigerd of toegestaan.

Vooreerst toch het bij vernieuwing moeten zee kiezen in dit als vrij onstuimig bekende jaargetijde, bij het overigens zoo zeer met banken omgeven zijn onzer kusten, moet dit wel door een ieder deskundige als veel gevaarlijker doen beschouwen dan eene reis door de bovengenoemde binnenwateren zijn kan.

Dat meerdere gevaar liep intusschen behalven over eenige menschenlevens over een kapitaal van circa ƒ 50,000.

Ten tweede moet het terstond in het oog vallen, dat het schip, ten gevolge der ondergane weigering, meer oponthoud hebben moet, hetgeen van zelve ten nadeele der Roederij moet uitloopen.

Ten derde gaat ook elke dag oponthoud gepaard met intrest-verlies op het kapitaal der zooveel langer onverkocht blijvende lading; zonder nog te spreken van de schade welke het gevolg kan zijn van de gedurende dien tijd voorkomende veranderingen in de marktprijzen van deze of gene der artikelen, waaruit die lading is zamengesteld.

Maar eindelijk de weigering moet ook van direct nadeel zijn voor den handel en het vertier dezer stad. Door de bedoelde binnen-doorvaart te veroorlooven, zouden alligt meerdere schepen, welke niet zeer diep gaan, in voorkomende gevallen, deze reede aandoen, en daarna hunne reis langs den bedoelden weg vervolgen. Bij de weigering dier doorvaart vervalt het uitzigt daarop geheel.

In het belang dan ook, zoo van den handel in het algemeen, als van de stad Vlissingen in het bijzonder, die zoo dringende behoefte heeft aan meerdere bronnen van bestaan, heeft schrijver dezes gemeend, voor de bovenstaande regelen aan de Redactie een plaatsje in haar geacht dagblad te moeten verzoeken.

VLISSINGEN, den 25. November 1839. B.

Mengelingen.

DOOD VAN ANNA BULLEN.

Gemalin van Koning Hendrik VIII.

(Vervolg en slot van No. 141.)

Den volgenden morgen, den 19 Mei, den dag, dat het doodvonnis aan haar voltrokken werd, kwam, weder een geestelijke bij haar in den kerker. Het was de edele Grenase. De Koningin was innig verheugd, dezen waardigen man te zien. Hij bemoe-

digde haar met al de troostgronden van het Evangelie, en bereidde haar voor, om binnen kort burgeres van den Hemel te zijn.

» Zoo zijt gij dus ook van mijne onschuld overtuigd, edele, *Gramme?*" vroeg de Vorstin.

» Mevrouw! die de hooge eer heeft u te kennen en nog aan uwe onschuld twijfelt, diens hart is onrein en diens verstand is beneveld. Uw gemaal blijft volharden in zijn ongeloof aan uwe deugd, en de beste pogingen, om hem het geloof aan uwe schuld te ontnemen, zijn zonder gevolg gebleven."

De Koningin zuchte diep en zeide: » Vader in den Hoogen! wees zijner genadig!" Daarna sprak zij met den Bisschop nog eene wijl over de eeuwigheid en het voortdurend leven der regtvaardigen, tot dat de levenswijzer der edele Koningin de laatste minuten aanwees. Nu rees zij op, en reeds werd de kerker geopend, om haar naar de slagtbank te geleiden.

Met afgemeten tred deed zij hare laatste schreden. Zij verschrikte niet, toen zij het schavot, dat nog rookte van het schuldeloos bloed haars broeders, aanschouwde. Een van des Konings Secretarissen, welke in weemoedigen ernst stom nevens haar liep, zag haar met eenen diep medelijdenden blik aan en zuchtte.

» Zucht niet over mijn lot, edel mensch!" zeide de Koningin, » maar meer over des Konings geweten. Hij, die mij het eerst tot markgravin en daarna tot zijne gemalin verhief, schenkt mij thans een' nog hoogeren rang, den hoogsten op aarde en in den hemel; hij verruilt de diadeem zijner gemalin voor de onverwelkbare kroon der martelares."

Aan den voet des schavots knielde zij nog éénmaal, voor het laatst op deze aarde, voor den Eeuwige neder en smeekte overluid: » *Vader!* vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen! In uwe handen o Heer! beveel ik mijnen geest."

Moedig, met al de fierheid der onschuld eigen, beklom zij het op de binnenplaats van den Tower opgerigte schavot.

Vele aanzienlijken en rijksgrooten stonden met verschillende aandoeningen des harten rondom hetzelve geschaard.

Voor het laatst, werd het schoone gelaat, der edele Koningin door den purperblos der schaamte overschaduwd, toen de scherpregter van *Calis* gedeeltelijk haren boezem ontblootte.

Daar sneed knarsend het vlijmend zwaard door den fieren, zwanenblanken hals. Het purperkleurig bloed verfde het wit satijnen gewaad. De fiere lelie was geknakt, en de reine schuldelooze ziel steeg op tot God.

» *Het is volbragt!*" sprak met somberen ernst de edele Bisschop *Gramme* en wischte een' traan uit het mannelijk oog.

Dra werd de dood der brave en door zoo velen beminde Koningin heinde en verre bekend. Menige stille traan werd aan hare nagedachtenis gewijd, en luide, waren de jammerklagten van zoo vele hulpbehoevenden, en bedrukte weduwen en weezen, die zij steeds zoo mildelijk had ondersteund. (1) Engeland verloor in *Anna Bullen* eene brave en godsdienstige Koningin, en de arme misten eene zorgdragende, liefdadige moeder, die hunne kommerlijke tranen gedroogd had.

De gescheide deelen des ligchaams der Koningin werden zonder plegtigheid begraven in het koor van de kapel binnen den Tower. Daar rust het stoffelijk hulsel eener edele ziel in vrede! Gezegend zij hare asch!

De Bisschop *Gramme*, die de edelaardige zielshoedanigheden der Koningin steeds gehuldigd had, en volkomen van hare onschuld overtuigd was, begaf zich, toen de dood voltrokken was, naar den Koning. Hij stond bij den Monarch bekend als een man, die regtschapen dacht, en onbewimpeld aan Monarch of onderdaan het gepleegde onregt verwijtend durfde voorhouden.

De Koning schuwde en vreesde hem tevens; nogtans hoorde hij hem bedaard aan.

» Het pleit is beslecht, het onregt begaan!" begon de Bisschop. » Koning! ik ben van de onschuld uwer gemalin overtuigd, en duizenden zijn het met mij. Doch sla een' blik in uw eigen hart — het zal *U* beschuldigen! Of waant gij, o Koning! dat het schuldeloos vergoten bloed te vergeefs ten hemel zal rooken? Zal nimmer" vervolgde hij ernstig, » de wreede herinnering aan dit gruwelfeit in uwe ziel oprijzen, en de bloedige schim uwer onschuldig vermoorde gemalin U folterend voor den geest zweven? Zal nimmer de scherpe, giftige angel van den schorpioen des berouws uw hart doorvlijmen? Zal hij eeuwig blijven sluimeren? Koning! ik vrees, dat Gij, helaas te spade! zult bekennen: « *ik heb mij zelven bedrogen.*" Dan genoeg; stervende vergaf U de zalige, en bad voor U met de woorden van den Verlosser aan het kruis: » *Vader! vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen!*" Vurig hoop ik, dat ook de Eeuwige U mag vergeven, waartoe ik mijne smeeking tot Hem zal opzenden."

Was de Koning niet inwendig geroerd geweest, dan zoude hij ongetwijfeld in woede zijn losgebarsten. Hij gevoelde echter te zeer de bittere, zielgrievende waarheid van des Bisschops woorden, en bewonderde de vermetele stoutheid des mans, doch moest heimelijk zijne regtschapenheid hoogachten.

De Koning vergat dra het ijselijk bloedtooneel, dat hij zelf had aangerigt en huwde op het Pinksterfeest des volgenden jaars met *Jenny Seymour*, welke een jaar later, na aan Prins *Eduard* het aanzijn geschonken te hebben, in het kraambed overleed.

W. H. B....

(1) In negen maanden tijds schonk zij uit hare eigene *chatouille* 150,000 guldens aan verschillende hulpbehoevenden, welke zich tot haar gewend hadden.

EENE DIPLOMATIEKE RECEPTIE.

Men weet, dat de baron *Falck* door den Koning der Nederlanden bestemd is geworden, om te Brussel als gezant van dit Rijk te resideren. In die stad aangekomen zijnde, haastte deze gezant zich, om audientie bij Koning *Leopold* te vragen. Hij werd uitgenoodigd om zich naar het kasteel van Laeken te begeven, waar *Leopold* bijna altijd zijn verblijf houdt. De Baron *Falck* begaf zich derwaarts, en liet zich aandienen. Men zegt hem, dat de Koning zich in de tuinen bevindt, en dat hij hem daar kan opzoeken. Het was twee uren na den middag, en het weder was fraai. Mijnheer *Falck* doorloopt de heerlijke lanen, komt aan een fraai grasperk, en bemerkt eenen Heer en eene Dame, op eenige schreden afstands van elkander, aan den oever van eenen vijver zittende. Die Heer was *Leopold*, die Dame, de Koningin der Belgen. Zij las rustig in een boek, hetgeen in Belgie haar gewoon tijdverdrijf is.

Wat *Leopold* betreft, deze vermaakte zich met het werpen naar kleine vischjes, welke op het water speelden, met steentjes, welke hij zelf bijeen zoekt, en voor tijdverdrijf op hen werpt, wanneer hij hen geen deeg of brood geeft. Mijnheer *Falck* stond onbewegelijk, zeer verwonderd zijnde over dit schouwspel. Eindelijk keek *Leopold* toevallig om, en hem bemerkende, nadert hij den Nederlandschen gezant, en zegt: » Eh, bonjour, mijn waarde Baron! hoe maakt gij het, sedert den tijd dat wij elkander ontmoet hebben op mijn kasteel van Claremont, waar men zich zoo goed amuseerde?"

Mijnheer *Falck*, geheel verbaasd staande, antwoordde zoo goed hij kon; want hij had zich voorbereid op eene ernstige en plegtige receptie, overeenkomstig met zijne gewigtige zending. *Leopold* zijne verwarring bemerkende, hervatte dadelijk: » Ah! ik zie van waar uwe verbazing komt; gij verwondert u, dat ik met mijne kleine vischjes speel, en dat de Koningin leest, alsof ik er niet was? — Zie, wij doen den ganschen dag niets anders. En verwonder u daarover niet; sedert men mij de kroon van Belgie heeft gegeven, liet men mij zoo weinig bezigheden, en beijvert men zich elders zoo wel om mijne zaken te regelen, dat ik wel die afleiding moet zoeken, welke ik vinden kan . . . hetwelk, voegde hij er bij, mij niet belet, dat ik mij dikwijls verveel."

Vervolgens wandelde hij zeer amicaal de lanen van den tuin des parks rond, met den Heer *Falck*, van tijd tot tijd zeggende: » Hoe vindt gij dit verblijf? — Vindt gij niet, dat men er in Engeland bijna geen beter ontmoeten zal? Maar, gij moest ook eens weten, hoe veel moeite ik mij gegeven heb, om het te verfraaijen!" Gedurende al dien tijd, vervolgde de Koningin der Belgen hare lectuur, zonder de oogen op te slaan.

Zoodanig was deze diplomatieke receptie. Men zegt niet, of de Heer *Falck* het noodig vond, om zijne geloofsbrieven te vertoonen.

DE OPIUM.

De markt van Theriaki Tchachissy bij de moskee van Solimania, schrijft een reiziger, is de plaats, waar de Turksche liefhebbers van opium aan hunnen smaak in dit aangenaam vergif voldoen.

Ik had vele tegenstrijdige berigten omtrent de gewaarwordingen, die de opium voortbrengt, vernomen, en om zeker van de zaak te zijn, ging ik mij in een koffijhuis met een half dozijn *theriaki's* zetten. Hunne gebaren waren verschrikkelijk; zij, die geheel onder den invloed van de opium waren, schreeuwden hevig en spraken zonder zamenhang; hun gelaat was verhit; hunne oogen hadden eenen buitengewonen glans, en men bemerkte in het geheel aan hun voorkomen iets wilds en vreesselijks.

De zedelijke en physieke verzwakking, die door het gebruik van opium veroorzaakt wordt, is een akelig verschijnsel. De eetlust gaat weg, de spieren verstijven, en alle zenuwen trillen. Ik heb opiumkaauwers gezien, wier vingers zamengetrokken, wier hals verdraaid was, maar eens aan deze verderfelijke gewoonte overgegeven; is het hun onmogelijk, die te laten. Zij zijn ellendig en kwijnend tot het oogenblik, dat zij hunne dagelijksche gift nemen, maar zoo dra de invloed van de opium zich laat gevoelen, worden al hunne verzwakte krachten opgewekt. Sommigen maken in dezen toestand voortreffelijke gedichten; anderen houden voor de tegenwoordig zijnde personen welsprekende redevoeringen, als in de overtuiging, dat zij bezitters van het Rijk zijn en dat alle harems van Azie hun toebehooren.

Ik wilde op mij zelven de werking beproeven. Ik begon met twee greinen te nemen; na ander half uur ondervond ik geene gevoelige uitwerking. Twee en een half uur na de eerste dosis nam ik twee andere greinen, en ik gevoelde daarop eene zeer levendige opwekking. Het genot, dat ik verkreeg, scheen door eene buitengewone uitbreiding der ziel en der stoffe veroorzaakt te worden. Mijne vermogens waren verhoogd, en al wat ik zag scheen in grootte toegenomen te zijn. Ik ondervond hetzelfde genoegen niet, wanneer ik de oogen sloot, dan wanneer zij geopend waren. Ik ging zoo spoedig mogelijk naar huis, vreezende bij elken stap eenige buitensporigheid te zullen doen; onder het gaan voelde ik bijna den grond niet, waarop ik trad; het kwam mij voor als of ik ligt zweefde, voortgedreven door de impulsie van eene onzigtbare kracht; men zoude gezegd hebben, dat eene aetherische stof het bloed in mijne aderen vervangen had en mij ligter dan de lucht maakte. Toen ik te huis gekomen was, begaf ik mij te bed, en gedurende den nacht werd mijne verbeelding door bekoorlijke visioenen overstelpt. Den volgenden morgen stond ik met hevige hoofdpijn op; ik was bleek en zoo verzwakt, dat ik genoodzaakt was den ganschen dag op de sopha te liggen. Op die wijze boette ik voor de eerste proeve, die ik genomen had met de geneugten der opiumeters, en ik eindigde met mij te overtuigen, dat *Mahomed* een bewijs van weinig wijsheid gegeven had, door den wijn te verbieden en vrijheid tot het gebruik van opium te geven.

BLADVULLING.

Een Amerikaansch Ingenieur, *Wisthon* genaamd, heeft eene nieuwe soort van stoomwagen uitgevonden, die even goed op het water als op het land kan gebruikt worden. Als men eene rivier moet overtrekken houden de vier raderen stil, en door middel van een inwendig machanisme worden zij in een oogenblik door riemen vervangen, die den wagen van den eenen oever na den anderen brengen. Het eenvoudige en weinig kostbare zamenstel heeft de gedaante van eenen alligator of Amerikaanschen krokodil; men klimt met gemak op en af.

ERRATA.

In ons No. van den 23. dezer, eerste blads., 2e kolom, 24. regel v. o., staat *vermeerderen*, moet zijn *verminderen*.

Zeetijdingen.

VLISSINGEN, *den* 25. *November.* Sedert den 22. dezer alhier ter Reede gekomen:

Voor Gend bestemd:

Louisa Caroline, G. Schram, van Rotterdam, met stukgoed

Voor Antwerpen bestemd:

Princess Victoria, H. Woodruff, van Londen, met passagiers stukgoederen; *Nordstjernen*, A. Rabey, van New-York, met goederen; *de Maria*, H. H. Meinders, met houtwaren; *An* R. Ricke, met lijnzaad, beide van Riga; *Anna Catharina*, C. wander, van Gamla Calsby, met houtwaren.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede Zee gezeild:

The Soho, T. Whitecombe, naar Londen, met passagiers stukgoederen; *Louisa Caroline*, R. H. Hydelmann, naar Cas suiker en beenzwart; *the William*, D. Archer, naar New-C *de Houwina*, W. B. Minoltz; op avontuur; *Laura Maria*, Cosmus, naar Denemarken; *Anna Elisa*, D. W. Schweichel, Bremen; *de Clara*, A. A. Maak, naar Rostock, alle vijf (met last; *St. Antonius*, H. A. Klein, naar Bergen; *Anna Sophia* O. Freerichs, naar Bremen, beide met stukgoederen.

Advertentien.

Mijn waarde Echtgenoot, de Heer G.me M GENS, werd mij heden, na eene hevige zenuw kingkoorts van slechts weinige dagen, in het v tigste jaar zijns levens, het vijfde van onzen gel kigen echt, door den dood ontrukt.

ROTTERDAM, den 19 November 1839.

J. M. SCHEURWEGH,
Wed. G.me MEUGENS.

POSTERIJEN.

De ondergeteekende heeft de eer ter kennis brengen dat er, te rekenen van den 1. Decem *ten gemakke van den Handel*, eene *tweede* d tusschen deze Stad en Middelburg zal daargesteld den, waarvan het vertrek van Vlissingen bepa des morgens 6½ uur, en van Middelburg terug 9 ure des morgens.

De laatste ligting der Brievenbus voor op dienst zal een half uur voor het vertrek-plaats hebbe

De officiëele Dienstpakketten moeten, als woonte, vóór 12 ure aan het Kantoor worden geven.

De Directeur der Posterije
J. J. VAN LEERSU

Verloting van Vrouwelijk Handwerken.

Bij Koninklijk Besluit van den 6 November de vergunning verkregen hebbende tot het daar van eene *Verloting van Vrouwelyke Hand* geheel ten voordeele van de Armen, even gelijk reeds vroeger heeft plaats gehad, neemt de on teekende de vrijheid, alle Dames hier ter St te noodigen, welwillend hiertoe te willen me ken, en daar het gewenschte doel zonder die werking niet kan verwezenlijkt worden, zoo d ondergeteekende de hoop koesteren, dat de getoonde belangstelling in deze onderneming, zachting van het lot van behoeftige natuur in het ophanden zijnde guure wintersaisoen, vergeefsch zal verwacht worden.

De ondergeteekende verzoekt dienvolgens alle die eenige uren zouden kunnen en willen a tot het vervaardigen van een of ander H zijne verwachting niet te leur te stellen, en d brengselen zoo mogelijk voor het einde van ten zijnen huize te willen laten bezorgen.

J. W. CALLENFE

AFVAART-UREN VAN DE STOOMBOOT

De Schelde.

November 1839.

Van Vlissingen.		ur. min.	Van Breskens.		
Dingsdag 26,	's midd.	2.30	Dingsdag 26,	's midd.	
Woensdag 27,	»		Woensdag 27,	»	
Donderdag 28,	»		Donderdag 28,	»	
Vrijdag 29,	's morg.	8.	Vrijdag 29,	's morg.	
Zaturdag 30,	»	9.	Zaturdag 30,	»	
Zondag 1,	»	9.30	Zondag 1,	»	
Maandag 2,	»	9.30	Maandag 2,	»	

Ter Drukkerij van P. WEDTS DE SWAR